NORAKSTS
Lietas Nr.A420646410
A565-12/3

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2012.gada 7.jūnijā

Administratīvās rajona tiesas
tiesnese D.Suipe,

piedaloties pieteicējam *J.L.* un zvērinātam advokātam Normundam Šlitkem,

atbildētāja – Rīgas pilsētas pašvaldības pusē pieaicinātā Rīgas domes Pilsētas attīstības departamenta pārstāvei *J.B.*,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu *J.L.* (turpmāk – pieteicējs) pieteikumā par pienākuma uzlikšanu Rīgas domes Pilsētas attīstības departamentam (turpmāk – Departaments) pieņemt lēmumu par *J.L.* atbrīvošanu no pašvaldības nodevas par pašvaldības infrastruktūras uzturēšanu un attīstību.

Aprakstošā daļa

[1] 2010.gada 9.februārī pieteicēja pilnvarotā *I.R.* lūdza Departamentu atbrīvot pieteicēju no nodevas saskaņā ar Ministru kabineta 2005.gada 28.jūnija noteikumu Nr.480 „Noteikumi par kārtību, kādā pašvaldības var uzlikt pašvaldību nodevas" 16.6.apakšpunktu.

Departaments 2010.gada 9.aprīlī atteicās skatīt iesniegumu pēc būtības, jo nekonstatēja pieteicēja subjektīvās tiesības izteikt lūgumu par atbrīvošanu no nodevas pašvaldības infrastruktūras uzturēšanai un attīstībai.

[2] Pieteicējs iesniedza pieteikumu Administratīvajā rajona tiesā par pienākuma uzlikšanu Departamentam pieņemt lēmumu par atbrīvošanu no pašvaldības nodevas par pašvaldības infrastruktūras uzturēšanu un attīstību par būvniecības ieceres realizēšanu Rīgā, */adrese/* (turpmāk – nodeva). Pieteikums pamatots saskaņā ar turpmāk minēto.

Būvniecības iecere realizēta fiziskas personas dzīvesvietas nodrošināšanai. Pieteicējs vērsās būvvaldē, lūdzot izmainīt mazstāvu daudzdzīvokļu dzīvojamās jaunbūves ieceri uz savrupmājas ēkas jaunbūvi. Iestāde nepamatoti atteicās izskatīt jautājumu par pieteicēja atbrīvošanu no nodevas, jo pieteicējs nav zemes īpašnieks. Pieteicējs ir persona, kurai izsniegts plānošanas un arhitektūras uzdevums, un saskaņā ar Rīgas domes saistošo noteikumu Nr.146 „Par pašvaldības nodevu par pašvaldības infrastruktūras uzturēšanu un attīstību Rīgā" 3.punktu pieteicējs kā būvieceres īstenotājs ir nodevas maksātājs.

[3] Atbildētāju pārstāvošais Departaments nepiekrīt prasījumam saskaņā ar pieteicējam 2010.gada 9.aprīlī sniegto atteikumu.

[4] Tiesas sēdē pieteicējs uzturēja prasījumu saskaņā ar iepriekš minēto.

Atbildētāja pārstāve prasījumu neatzina, jo pieteicējs nav iesniedzis pierādījumus par to, ka būvniecības iecere realizēta pieteicēja dzīvesvietas nodrošināšanai.

Motīvu daļa

[5] Tiesa, iepazīstoties ar lietas materiāliem un procesa dalībnieku argumentiem, atzīst, ka pieteikums nav pamatots.

[6] Pieteicēja pārstāvis tiesas sēdē norādīja, ka pieteicējs nav atzīstams par nodevas maksātāju un tiesvedība lietā jāizbeidz. Šādam pieteicēja pārstāvja argumentam tiesa nepiekrīt, jo tas ir pretrunā ar lietas materiāliem.

2009.gada 31.jūlijā pieteicējam izsniegts plānošanas un arhitektūras uzdevums objekta Rīgā, */adrese/*, projektēšanai. 2009.gada 30.novembrī *I.R.* izsniegta būvatļauja mazstāvu daudzdzīvokļu dzīvojamās ēkas jaunbūvei Rīgā, */adrese/*. 2010.gada 22.oktobrī pieteicējs iesniedza lūgumu pārreģistrēt būvatļauju sakarā ar būvniecības procesa dalībnieku maiņu, norādot, ka mainījies pasūtītājs. 2010.gada 28.oktobrī būvatļauja pārreģistrēta un pagarināts tās derīguma termiņš. Tiesas sēdē pieteicējs apliecināja, ka būve nodota ekspluatācijā, bet šobrīd tā ir pieteicēja laulātās, *I.R.*, īpašums. Kā izriet no zemesgrāmatas ierakstiem, saskaņā ar laulības līgumu nekustamais īpašums ir *I.R.* atsevišķa manta.

No minētā tiesa secina, ka būvieceres realizētājs ir pieteicējs, jo 2009.gada 30.novembrī *I.R.* izsniegtā būvatļauja 2010.gada 28.oktobrī pārreģistrēta pieteicējam kā pasūtītājam.

Pieteicēja pārstāvis tiesa sēdē izteica neizpratni, kādā veidā iespējama administratīvā akta adresāta pārreģistrācija. Tiesa norāda turpmāk minēto.

[7] Saskaņā ar Būvniecības likuma 1.panta 2.punktu būvatļauja ir dokuments, kas apliecina tiesības veikt būvdarbus. Kā izriet no Būvniecības likuma 13.panta otrās daļas, ja mainās pasūtītājs, būvētājs, būvuzņēmējs vai zemes gabala īpašnieks, būvatļauja jāpārreģistrē. Par būvatļaujas pārreģistrāciju ir atbildīgs pasūtītājs vai būvētājs.

No minētā izriet, ka būvniecības process tiek īpaši regulēts, akcentējot atbildību par būvatļaujas realizēšanu. Lai precīzi noteiktu atbildīgo par būvniecības procesu, likumdevējs ir paredzējis pienākumu pārreģistrēt būvatļauju. Tādējādi, tiesa norāda, ka likumdevējs ir paredzējis būvatļaujas kā administratīvā akta adresātu maiņu un šo pienākumu uzlicis pasūtītājam vai būvētājam.

Izvērtējot šā sprieduma [6] punktā minēto, tiesa secina, ka 2010.gada 28.oktobrī būvatļauja pārreģistrēta pieteicējam kā pasūtītājam. No lietas materiāliem tiesa konstatē, ka pieteicējs bija zemesgabala Rīgā, */adrese/*, nomnieks ar apbūves tiesībām.

No minētā tiesa secina, ka pieteicējs, pārreģistrējot būvatļauju, pārņēma visas *I.R.* saistības par būvatļaujas izpildi. Tādējādi, pieteicējs atzīstams par būvniecības ieceres īstenotāju un nodevas maksātāju.

[8] Likumdevējs likuma „Par nodokļiem un nodevām" 12.panta pirmajā daļā deleģējis Ministru kabinetu pieņemt noteikumus par kārtību, kādā pašvaldības ir tiesīgas uzlikt nodevas savā administratīvajā teritorijā.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2005.gada 28.jūnija noteikumu Nr.480 „Noteikumi par kārtību, kādā pašvaldības var uzlikt pašvaldību nodevas" 16.6.apakšpunktu no nodevas par pašvaldības infrastruktūras uzturēšanu un attīstību atbrīvo fiziskas personas, ja būvniecības ieceri īsteno savas dzīvesvietas nodrošināšanas vajadzībām (dzīvoklī, viendzīvokļa vai divdzīvokļu dzīvojamā mājā, saimniecības ēkās, garāžās individuālai lietošanai).

Saskaņā ar Rīgas domes 2008.gada 9.decembra saistošo noteikumu Nr.146 „Par pašvaldības nodevu par pašvaldības infrastruktūras uzturēšanu un attīstību Rīgā" 3.punktu nodevas maksātāji ir personas, kuras Rīgas pilsētas administratīvajā teritorijā īsteno šo noteikumu 1.pielikumā minētās būvniecības ieceres. Saskaņā ar minēto noteikumu 1.pielikumu nodevu maksā visas personas, kuras īsteno būvieceri triju dzīvokļu mājai ar klasifikācijas kodu 1122.

No minētā izriet, ka Ministru kabinets izsmeļoši uzskaitījis, kādos gadījumos vietējās pašvaldības var lemt par fizisku personu atbrīvošanu no nodevas – tajā skaitā viendzīvokļa vai divdzīvokļu dzīvojamā mājā. Līdz ar to, Rīgas dome saistošajos noteikumos pamatoti paredzējusi, ka triju dzīvokļu mājas būvieceres īstenotājam nodeva ir jāmaksā.

Kā izriet no lietas materiāliem, pieteicējs realizējis būvieceri tieši triju dzīvokļu mājai ar klasifikācijas kodu 1122. Līdz ar to, tiesa nesaskata tiesisku pamatu pieteicēja atbrīvošanai no nodevas. Pieteicējs tiesas sēdē norādīja apstākļus, ka triju dzīvokļu māja nepieciešama viņa ģimenei – brālēnam, draugam, kurš drīz kļūs par ģimenes locekli. Pieteicēja norādītajiem apstākļiem nav nozīmes, jo Departamentam nav dota rīcības brīvība izvērtēt, vai konkrētajā gadījumā pieteicējs būtu atbrīvojams no nodevas maksāšanas. Proti, Ministru kabinets Noteikumu Nr.480 16.[1]punktā paredzējis vietējās pašvaldības tiesības saistošajos noteikumos par pašvaldības nodevas uzlikšanu papildus šo noteikumu 16.punktā minētajām personām noteikt personas, kas ir atbrīvojamas no nodevas samaksas, bet Rīgas dome šādas tiesības nav izmantojusi.

Pieteicējs tiesas sēdē norādīja, ka viņa būviecere vairāk atbildusi savrupmājas būvniecībai, bet Rīgas pilsētas apbūves noteikumi konkrētajā vietā neparedz savrupmāju apbūvi. Pieteicējs minēja, ka izmaiņas teritorijas plānojumā ir sarežģīts un ilgstošs process, kuru pieteicējs nav vēlējies.

Izvērtējot lietas materiālus, tiesa konstatē, ka saskaņā ar plānošanas un arhitektūras uzdevumu atļautais zemesgabala izmantošanas veids ir jauktas apbūves teritorija. Tādējādi, tiesa secina, ka precizēt, kāds ir primārais un kāds sekundārais tā izmantošanas veids varētu ar detālplānojumu, kuru pieteicējs nolēma neierosināt.

No minētā tiesa secina, ka pieteicējam bija iespēja realizēt savrupmājas būvniecību, no kuras viņš atteicās. Tādējādi, tiesa secina, ka pieteicējs nav atbrīvojams no nodevas maksāšanas.

[9] Pieteicēja pārstāvis tiesas sēdē norādīja, ka izrakstītais rēķins par nodevu ir civiltiesisks un strīds par tā maksāšanas pienākuma pāreju jāskata vispārējās jurisdikcijas tiesā. Tā kā rēķins izrakstīts *I.R.*, pieteicējam nav pienākuma to maksāt.

Izvērtējot minēto, tiesa norāda, ka lietā esošais rēķins par nodevas Ls 2504,35 maksāšanu izrakstīts *I.R.* saskaņā ar lietā esošo *I.R.* 2009.gada 16.novembra iesniegumu. Tomēr, minētais nenozīmē, ka *I.R.* ir nodevas maksātāja. Kā atzīts iepriekš, nodevu maksā būvieceres realizētājs un šāds no ārējiem normatīvajiem aktiem izrietošs pienākums konkrētajā lietā ir pieteicējam.

Likuma „Par nodokļiem un nodevām" 12.panta pirmās daļas 11.punkts noteic, ka vietējās pašvaldības domei ir tiesības Ministru kabineta noteikumos noteiktajā kārtībā savā administratīvajā teritorijā uzlikt pašvaldības nodevu par pašvaldības infrastruktūras uzturēšanu un attīstību.

Saskaņā ar Rīgas domes 2008.gada 9.decembra saistošo noteikumu Nr.146 „Par pašvaldības nodevu par pašvaldības infrastruktūras uzturēšanu un attīstību Rīgā" 4.punktu nodevas administrēšanu veic Rīgas domes Pilsētas attīstības departaments. Departaments veic nodevas aprēķinu saskaņā ar saistošajos noteikumos Nr.146 minētajām formulām.

No minētā tiesa secina, ka *I.R.* izrakstītais rēķins ir Departamenta veiktais aprēķins saskaņā ar saistošajos noteikumos Nr.146 noteikto regulējumu, jo *I.R.* lūdza šādu aprēķinu savā 2009.gada 16.novembra iesniegumā. Tā kā rēķina izrakstīšanas brīdī *I.R.* bija būvatļaujas adresāts, rēķins adresēts tieši viņai. Ja *I.R.* būtu samaksājusi rēķinu pirms pieteicējs kļuva par būvieceres realizētāju, viņai būtu tiesības vispārējās jurisdikcijas tiesā atprasīt no pieteicēja samaksāto summu.

[10] Ņemot vērā šajā spriedumā minēto, tiesa nekonstatē apstākļus labvēlīga administratīvā akta izdošanai – pieteicēja atbrīvošanai nodevas maksāšanas.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 249.-251.pantu, Administratīvā rajona tiesa

nosprieda

noraidīt *J.L.* pieteikumu par pienākuma uzlikšanu Rīgas domes Pilsētas attīstības departamentam pieņemt lēmumu par *J.L.* atbrīvošanu no pašvaldības nodevas par pašvaldības infrastruktūras uzturēšanu un attīstību.

Spriedumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā divdesmit dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Rīgas tiesu namā.

Tiesnese (paraksts) D.Suipe

NORAKSTS PAREIZS
Administratīvās rajona tiesas
tiesnese _____ D.Suipe
Rīgā, 2012.gada 7.jūnijā.